

Jeg regner med, at alle har taget ved lære af det her, og så lader vi den naturligvis passere også denne gang, men vi satser så også på, at statsministeren har forstået, at når Folketingets formand siger, at statsministeren herefter må have lov at gå til dronningen med forslaget, at statsministeren så rent faktisk også gør det.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige, at jeg beklager meget, meget dybt over for Folketinget, at jeg har været nødt til at bede Folketinget om at behandle dette forslag en gang til.

Og jeg vil så gerne sige tak for den meget positive, velvillige holdning, det er blevet mødt med. De skoser, der er faldet i den anledning, bøjer jeg hovedet for og tager imod.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jan Petersen):

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven. (Ændrede regler om hjemsendelse, for personer, som søger om asyl eller familiesammenføring, samt for personer, som er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning i fængsel eller arresthus).
Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 13/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

Det her lovforslag er en naturlig følge af integrationsloven, som Folketinget vedtog i sidste samling.

Og lad mig starte med at slå fast, at det for Socialdemokratiet er afgørende, at mennesker, der kommer hertil som flygtninge eller indvandrere, bliver godt modtaget. Vi mener også, at det ikke er godt nok bare at yde passiv hjælp. Ægte medmenneskelige hensyn og omsorg for andre mennesker er også at stille krav. At have forventninger og stille krav til andre mennesker er tegn på respekt og interesse, men krav skal selvfølgelig gå hånd i hånd med rettigheder.

Den nye udlændingelovgivning rummer netop klare rettigheder og pligter, der er ens for alle, men som tilpasses den enkeltes situation og forudsætninger.

Fra årsskiftet, når den nye integrationslov træder i kraft, har alle udlændinge, altså ikke kun flygtninge, ret og pligt til at gennemgå en introduktionsperiode på op til 3 år. Kun de personer, som ved at gennemføre et tilfredsstillende integrationsforløb viser, at de både kan og vil leve op til deres forpligtelser som borgere i Danmark, får permanent opholdstilladelse. Men på det tidspunkt kan de jo meget vel have opholdt sig her i længere tid, i mere end 3 år, og ville efter de nuværende regler i aktivloven automatisk få tildelt permanent opholdstilladelse.

Formålet med introduktionsperioden afspejler ret og pligt-tankegangen. På den ene side skal den ruste udlændinge til en tilværelse i Danmark på lige fod med de øvrige borgere i Danmark og medvirke til en integration på arbejdsmarkedet. På den anden side skal det også få konsekvenser, hvis en udlænding ikke efter evne arbejder på at blive en velfungerende del af samfundet og f.eks. ikke efter integrationsperioden er i stand til at forsørge sig selv. Derfor foreslår socialministeren, at 3-års-fristen fremover går fra afslutningen af integrationsforløbet.

Et andet element, der er vigtigt at understrege i forhold til det her lovforslag, er, at med lovforslaget bliver de udlændinge, der har brug for økonomisk hjælp, ligestillede. Der bliver ingen forskel på asylansøgere og familiesammenførte. Samtidig letter lovforslaget kommunernes arbejde, da de fremover kun har to forskellige beløb at vælge imellem, et til udlændinge med forsørgerstatus og et til udlændinge uden forsørgerstatus.

En tredje ændring, som ligger i det her lovforslag, og som har givet anledning til megen mediedebat og forvirring, er, at man i dag kan få forsørgerydelse, selv om alle ens børn bor i udlandet. Det ændres nu også med lovforslaget,

hvor der bliver strammet op på reglerne for, hvornår man som udlænding på kontanthjælp kan påberåbe sig forsørgerstatus og dermed få en højere ydelse end ikkeforsørgere. Fremover skal det derfor ikke være muligt at opnå forsørgerstatus i Danmark, hvis man udelukkende forsørger børn, der opholder sig i udlandet.

Som jeg var inde på tidligere, er formålet med det her lovforslag primært at tilpasse sociallovgivningen til udlændinge- og integrationsloven for derved at få et fuldt udbytte af loven.

Vedtages lovforslaget ikke, vil det betyde en udhuling af udlændinge- og integrationslovgivningen. En vedtagelse af lovforslaget vil betyde en mere retfærdig fordeling af de økonomiske ressourcer, en lettelse af kommunernes administrative og økonomiske byrder samt en lovgivning, hvor ret og pligt ikke er tomme begreber.

Socialdemokratiet kan støtte det her lovforslag, og jeg har også lovet at sige, da Det Radikale Venstres ordfører ikke kunne være til stede, at de også støtter lovforslaget.

Else Winther Andersen (V):

Det er vistnok det, jeg kalder et opsamlingsheat, hvor fire forskellige ting er samlet sammen. De tre dele ligger jo under aktivloven, hvoraf de to har med udlændinge at gøre og den sidste med kriminelle. Det allersidste del ligger under den gamle arbejdsskadeforsikringslov.

I den første del er der tale om integrationsforløb, der ikke har været tilfredsstillende, og hvor man ikke har fået den opholdstilladelse, som der har været tale om. Her gives der så mulighed for, at man 3 år efter, at integrationsperioden er afsluttet, kan hjemsendes. Det føler vi i Venstre ligger godt i tråd med det, vi har haft tidligere i bistandsloven. For det er jo rigtigt, at her kommer det til at dreje sig om at have nogle rettigheder – det har man haft i første periode – men bestemt også nogle pligter til at komme ud og forsørge sig selv.

Den næste del handler om familiesammenføringen, hvor man vil lave lighed med asylansøgere med hensyn til introduktionsydelsen. Det giver en lettere administration for kommunerne, men det gør også, at det ene system ikke bliver mere attraktivt end det andet. For når der ikke er lighed i tingene, giver det uro, men det giver i hvert fald også en kassetænkning. Vi har et par spørgsmål, vi vil stille i udvalget. Hvem er de mennesker, vi taler om? Hvad er det for

grupper? Er det noget med, at vi eventuelt må udvide kredsen? Det vil vi stille nogle spørgsmål om, som vi formoder vi så også får nogle svar på.

Den sidste del inden for aktivloven handler om, at man kan give kriminelle tilskud til bolig, når de kommer hjem igen fra fængslet eller der er tale om revalidering. Det mener jeg jo nok skulle have været med i loven fra starten af – det var med i den gamle bistandslov – men nu får vi det, det er i orden.

Den sidste del af lovforslaget er af ren teknisk art.

Jeg kan sige, vi går positivt ind for lovforslaget, som det ligger. Men som sagt har vi nogle spørgsmål, vi vil stille.

Jens Heimburger (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter socialministerens forslag til ændringer i loven om aktiv socialpolitik. Vi er en del af aftalen om den nye udlændingelov og deltager derfor naturligvis også i den nødvendige følgelovgivning.

Princippet om, at vi stiller krav og udviser konsekvens over for de udlændinge, som ikke deltager i integrationsprocessen, støtter vi fuldt ud. Samtidig er det væsentligt, at ideen bag introduktionsydelsen videreføres til de personer, der søger om familiesammenføring.

De øvrige ændringer i lovforslaget tilslutter vi os også.

Anne Baastrup (SF):

Det er ikke det tekniske mest simple lovforslag, jeg har set.

Sådan som jeg kan forstå lovforslaget, vil SF stille et ændringsforslag, så vi opdeler det på den måde, at vi kan få lov til at stemme for forslaget under nr. 4 og selvfølgelig også under nr. 6.

Men jeg vil godt lige benytte mig af lejligheden til at kritisere regeringen for at følge op på integrationsloven på en sådan måde, at vi nu også reelt går ind og ændrer på udlændingelovens bestemmelser. Jeg har hele tiden forstået, at regeringspartierne altid har støttet spørgsmålet om muligheden for at få varig opholdstilladelse efter 3 år.

Da vi behandlede integrationsloven, kørte vi gang på gang på den nuværende indenrigsminister med spørgsmålet: Hvad er det rent faktisk, konsekvenserne vil blive af integrationsfasen? Og ministeren sagde gang på gang på gang, at der ikke ville være nogen problemer,

men at man ville være omfattet af de almindelige regler, og at der ikke ville være nogen ekstra straf. Nu kan vi se, at straffen kommer.

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti stiller sig faktisk positivt over for forslaget.

Vi har ikke været med til at vedtage integrationsloven, men nu er den altså vedtaget, og så må det hele gå videre.

Der er dog enkelte ting i det her forslag, som vi gerne havde set var udmøntet på en anden måde, men i det store hele er vi positivt indstillet over for det og vil se på det i udvalget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Centrum-Demokraterne har ikke umiddelbart nogen problemer med at få tilpasset lovgivningen til den vedtagne flygtninge- og integrationspakke, men hvis der skulle være ting i det, som ud over at ville være en ganske administrativ tilpasning til den lov, der er vedtaget, og som der ligger et forlig om, så vil vi gerne kigge på det i udvalget, for så kommer vi til at tale om at få løst problemet vedrørende introduktionsydelsen, og det vil vi nok have behov for at se på i udvalget.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører, hr. Søren Søndergaard, ikke kan være til stede, så vil jeg sige følgende på hans vegne:

Hvis man kan sige om udlændinge, der opholder sig i Danmark, at de har det nemt, ja, så skal man jo enten være naiv eller medlem af et parti på højrefløjen eller tale mod bedrevidende. Integrationsloven, som skal træde i kraft om ganske få uger, fik regeringen med lodder og trisser igennem i Folketinget før sommerferien, og som bekendt skulle den være udtryk for et tigerspring fremad i udlændinges integration i det danske samfund, i hvert fald ifølge tilhængerne.

En 3-årig introduktionsperiode skal sikre, at de mest elementære færdigheder og viden om, hvordan vi danskere opfører os, er indlært, og efter de 3 år skulle man så være fuldbefaren og kunne få lov at leve et normalt liv uden hele tiden at være i fare for at blive udvist.

Men sådan er det ikke i praksis. Hvis man ikke lever op til den 3-årige introduktionsperiodes uddannelse i danskhed, ja, så kan man se frem til yderligere år i usikkerhed og frygt for fremtiden, for integrationsloven åbner for, at

3-års-reglens grænse for at opnå varig opholdstilladelse kan udskydes. Hvor lang tid? Ja, det vil blive det egentlige spørgsmål.

Da integrationsloven blev diskuteret, gjorde Mellemfolkeligt Samvirke opmærksom på i et hørings svar, at det ikke fremgår, hvor længe en tidsbegrænset opholdstilladelse forlænges, eller med andre ord hvor lang tid der går, før en »dumpekandidat« på ny kan søge om varig opholdstilladelse. Det fremgår heller ikke, hvordan den uheldige ansøger kan kvalificere sig i ikke at dumpe igen ved ansøgning nr. 2. Der ses ikke umiddelbart at være mulighed for at gå om i introduktionsprogrammet. Indenrigsministeren svarede dengang, da vi spurgte, at der ingen tidsfrister er for, hvornår en ny ansøgning kan indgives.

Som om der ikke er usikkerhed og utryghed nok i integrationsloven, ja, så er socialministeren nu også kommet på banen og har med stor følsomhed lagt det her forslag på bordet. Her hejser hun endnu et sværd over de nye danskers hoved, ikke for at gøre livet nemmere for udlændingene, tværtimod. Vi kan bl.a. læse i den skriftlige fremsættelse, hvad ministerens mening egentlig er, nemlig at man i løbet af de første 3 år efter udløbet af integrationsperioden skal kunne udvises, hvis man får brug for varig hjælp.

Ikke nok med, at de nye danskere skal stavnsbindes og leve på diskriminerende ydelser i 3 år, sådan som integrationsloven fastlægger det – det er der heldigvis sat spørgsmålstegn ved – men medens vi venter på at få undersøgt, om denne diskriminationslov fører Danmark frem til et brud på menneskerettighederne, ja, så skal jeg love for, at regeringen ikke spilder tiden, men indfører nye usikkerhedsskabende foranstaltninger for de nye danskere.

Dette forslag vil i realiteten betyde en udvikelse af integrationslovens 3-års-regel, sådan at det meget vel kan gå hen og betyde en de facto 6-års-regel for de nye danskere, før de kan blive accepteret i det gode selskab og få vished for, at de består adgangsprøven til de hellige haller.

Det er dansk udlændingepolitik i fuldstændig renkultur, og den får altså ikke vores støtte.

Tom Behnke (FP):

For mig kom det ikke som nogen overraskelse, at Enhedslisten vil stemme imod forslaget her. For Fremskridtspartiet kom det til gengæld som en overraskelse, at regeringen fremsætter for-

slaget. Det kom også som en overraskelse, at Socialdemokratiets ordfører, hr. René Skau Johansen, fra Folketingets talerstol sagde noget, som jeg også har sagt flere gange fra Folketingets talerstol.

Når jeg sådan husker tilbage for 3 år siden, for 5 år siden, for 7 år siden, når jeg sådan har fremført de samme synspunkter, så er jeg og Fremskridtspartiet blevet beskyldt for at være umenneskeligt og for at have et dårligt menneskesyn, og vi var bare sådan nogen onde nogle.

Nu er det pludselig blevet helt legitimt. Socialdemokratiets ordfører står her i debatten og siger, at vi skal stille krav og forventninger til udlændinge og dermed vise vores interesse i, at de tilpasser sig vores samfund, bliver integreret og kan forsørge sig selv.

Det er sådan set det, Fremskridtspartiet har sagt gennem alle årene. Vi har igennem alle årene påpeget, at vi gør udlændingene en bjørnetjeneste ved at klientgøre dem i stedet for at stille nogle krav til dem, men hver gang har Socialdemokratiet – det har ganske vist ikke været hr. René Skau Johansen, det har mere været andre ordførere fra Socialdemokratiet, f.eks. fru Dorte Bennedsen – her fra Folketingets talerstol talt torden imod Fremskridtspartiet og vores menneskesyn. Nu deles Fremskridtspartiets menneskesyn af Socialdemokratiet, det er vi ikke utilfredse med.

Det, der jo er tale om, er tilpasninger i lov om aktiv socialpolitik, efter at man har fået vedtaget integrationsloven. Fremskridtspartiet var imod integrationsloven, Fremskridtspartiet stemte imod integrationsloven, ikke fordi man laver en særlig integrationsydelse i de første 3 år, for det synes vi er fint nok, det har vi også foreslået tidligere og er blevet beskyldt for alverdens ting i den forbindelse. Nu er det pludselig flertallets politik, og så er det helt legitimt.

Næ, grunden til, vi stemte imod, var, at man med den lov gjorde alle udlændinge til indvandrere fra den første dag, de kom til Danmark, og det er ikke hensigtsmæssigt, fordi der er forskel på, om man er flygtning eller man er indvandrer. Der er en markant forskel, men den forskel er udvisket med integrationsloven, og derfor stemte vi imod integrationsloven.

Men når nu ministeren fremsætter et forslag, der har til hensigt at følge op på at lave økonomiske konsekvenser i anden lovgivning i forhold til integrationsloven, er vi selvfølgelig enige, for vi var jo enige i økonomien i integrationsloven. Derfor er vi også enige i, at den

økonomiske betragtning føres videre i anden lovgivning, nemlig ved at man går ind og siger, der skal være en ligestilling af alle udlændinge, der kommer her til landet. I de første år, de er her, uanset hvordan de så er kommet til Danmark og hvad deres opholdsgrundlag er, så er de økonomisk ligestillede og får introduktionsydelsen.

Jeg synes også, at det er o.k., at man fastholder muligheden for hjemsendelse efter aktivloven, såfremt man får behov for varig hjælp inden for de første 3 år efter introduktionsperioden. Det er også et forslag, vi støtter varmt i Fremskridtspartiet.

Igen må man jo sige, at det egentlig er lidt underligt. Da vi i forbindelse med diskussionen om muligheden for at få dansk statsborgerskab har sagt, vi synes, det ville være hensigtsmæssigt, at de, der søgte dansk statsborgerskab, skulle være i stand til at kunne forsørge sig selv, så blev vi jo svinet til fra Folketingets talerstol: Hvad var det for et menneskesyn at forlange, at udlændinge, der ønskede dansk statsborgerskab, skulle kunne forsørge sig selv?

Man kan søge dansk statsborgerskab, når man har været i Danmark i 7 år. Med forslaget her slår regeringen fast, at man skal kunne forsørge sig selv eller bevise, at man kan gøre det, inden for de første 6 år. Forskellen på Fremskridtspartiets politik og regeringens politik er altså på det her punkt 1 år, men princippet er det samme. Udlændinge skal kunne vise, de kan forsørge sig selv. Vi siger: Ellers skal de ikke have lov til at have dansk statsborgerskab. Regeringen siger: Ellers skal de udvises af Danmark. Med vores lille beskedne ønske i forhold til dansk statsborgerskab er vi umenneskelige, har et dårligt menneskesyn, men regeringen kan gennemføre det og kan endda sende folk ud af landet.

Jeg må sige, at der er blevet vendt op og ned på alt muligt i det her Folketing, men altså ikke et ondt ord om det. Vi støtter Socialdemokratiet. Vi synes bare godt, man kunne angre den måde, man har svinet Fremskridtspartiet til på gennem tiderne, en smule, når man nu adopterer vores politik.

Og så er der jo det ved det, at her er der tale om en besparelse på 1,8 mio. kr. om året. Udmærket, udmærket. Fremskridtspartiet har tidligere foreslået, at vi skulle lave nogle besparelser på flygtninge/udlændingeområdet, og i den forbindelse er vi jo blevet beskyldt for alver-

dens ting. Det regner jeg så med at man fremover vil undlade at gøre.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke, om han med de udsagn, han kommer med her, lægger op til en formulering om, at regeringen i den grad er besjælet af en dobbeltmoral, og at det er det, han ligesom gør sig til talsmand for i det her spørgsmål. Det ville jeg da gerne høre hans kommentar til.

Tove Videbæk (KRF):

I forbindelse med og som følge af vedtagelsen af integrationsloven er der behov for nogle ændringer i aktivloven, og det er så disse ændringer, der ligger til grund for dette forslag.

Der er enkelte områder i dette lovforslag, som vi i Kristeligt Folkeparti har brug for at få klaret op på. Vi stemte imod bl.a. introduktionsydelsen og har derfor behov for at kigge lidt nærmere på bl.a. denne del af lovforslaget, men vi ser frem til et positivt samarbejde omkring det i udvalget.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg skal takke for den tilslutning, der har været til forslaget, og jeg mener, at de spørgsmål, der har været rejst, egner sig til at blive opklaret i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jan Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Udvidelse af ordningen om frit valg af hjemmehjælp).

Af Erik Larsen (V) og Bendt Bendtsen (KF) m.fl. (Fremsat 5/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil ikke give nogen egentlig indholdsmæssig begrundelse for, at regeringen ikke kan støtte det forslag her, og når jeg ikke vil det, hænger det sammen med, at den sociale servicelov, som forslaget her er en ændring til, blev vedtaget med et meget bredt flertal og trådte i kraft den 1. juli i indeværende år, og det vil sige, at den kun har virket 4-5 måneder.

Alene af den grund synes jeg, det er forkert at gå ind og lave sådan en ændring, som netop var et af diskussionspunkterne, da vi lavede aftalen om hele revisionen af bistandsloven. Der var jo så også den indholdsmæssige begrundelse for, at vi gik behersket frem og kun talte om, at det var enkeltpersoner, man kunne hyre som hjemmehjælper på egen hånd – de skal jo være ansat i kommunen – og ikke brugte hjemmeservicefirmaer, og det var et ønske om at få afprøvet en mere behersket udgave af sådan en nyskabelse.

Den anden grund er, at vi skal passe meget på, at vi ikke kommer og belaster kommunerne med nogle opgaver, som de har meget svært ved at styre inden for den samlede planlægning. Det var noget, vi diskuterede meget, da vi lavede revisionen af bistandsloven, og der var nogle i den forligskreds, der var meget imod den formulering, der ligger i forslaget nu. Derfor betragter jeg det som min opgave at holde fast i den aftale, vi lavede dengang, men jeg vil selvfølgelig være indstillet på at følge, hvordan det forslag, vi har vedtaget, virker, og så se, om der er behov for ændringer senere hen.

Grete Schødt (S):

Jeg vil godt indlede med at tilkendegive, at jeg synes, at hjemmeservice er en god opfindelse. Jeg er selv arbejdsgiver, og halvdelen af den lønudgift, jeg har, får jeg så lov at dele med staten. Jeg bestemmer også fuldstændig helt og selv, hvem jeg vil have til at udføre opgaven for mig, og det er fint nok for mig. Den valgfrihed har alle uanset alder. Den ordning er udmærket, og der er også masser af ældre, der nyder godt af den.

Men hvis jeg skal føre det her lovforslag ud i livet og virkeliggøre det, så pålægger forslagsstillerne jo egentlig kommunerne at have en